

סְטָרִין. (דף צו ע"ב) וַיִּסְקְלֵהוּ, דְאֵעֲדֵי מַנְיָה
 וּמַחֲוֹלָקִיָּה כָּל אֲנוּן רַבְרַבִּין כָּל אֲנוּן תְּרִיסִין
 כָּל אֲנוּן כְּתָרִין תְּתָאִין, וְהוּא נָסִיב לִיָּה לְהָאִי
 (גרי) פָּרָם לְחֻלְקִיָּה, דְכִתִּיב, (דברים לב) כִּי חָלַק יְיָ
 עִמּוֹ יַעֲקֹב חֶבֶל נַחֲלָתוֹ.

אֵת כָּל אוֹתָם שְׂרִים גְּדוּלִים, כָּל
 אוֹתָם הַמְּגַנִּים, כָּל אוֹתָם
 הַכְּתָרִים הַתְּחַתּוֹנִים. וְהוּא לְקַח
 לוֹ אֵת הַכָּרָם הַזֶּה לְחֻלְקוֹ,
 שְׁפָתוֹב (דברים לב) כִּי חָלַק ה' עִמּוֹ
 יַעֲקֹב חֶבֶל נַחֲלָתוֹ.

וַיִּטְעֵהוּ שׁוֹרֶק, כְּמָה דְאֵת אָמֵר, (ירמיה ב) וְאֲנֹכִי
 נִטְעַתִּיךָ שׁוֹרֶק, כְּלָה זָרַע אָמֵת.
 כְּל"ה כְּתִיב בְּה"א. מִפְּאֵן שְׂאֲרֵי אַבְרָהָם
 לְאוֹלָדָא לְעִילָא, וּמַהֲאִי נָפַק זָרַע אָמֵת. כְּלָה
 זָרַע אָמֵת וְדָאִי, הֵיִינוּ דְכִתִּיב כֹּה יִהְיֶה זָרְעֶךָ,
 וְכֹלָא חַד מְלָה. זַכָּאָה חוֹלְקֵהוּן דִּישְׂרָאֵל
 דִּירְתוּי יְרוּתָא קְדִישָׁא דָא. סוֹפִיָּה דְקָרָא (ישעיה
 ה) וַיִּבֶן מַגְדָּל בְּתוֹכּוֹ. מַהוּ מַגְדָּל כְּמָה דְאֵת
 אָמֵר, (משלי יח) מַגְדָּל עַז שָׁם יִי, וְנִשְׁגָּב. כּוּ יְרוּן
 צְדִיק וְדָאִי.

וַיִּטְעֵהוּ שׁוֹרֶק - כְּמֹ שְׁנֶאֱמַר (ירמיה
 ב) וְאֲנֹכִי נִטְעַתִּיךָ שׁוֹרֶק כְּלָה זָרַע
 אָמֵת. כְּל"ה כְּתִיב בְּה"א. מִפְּאֵן
 הַתְּחִיל אַבְרָהָם לְהוֹלִיד לְמַעְלָה,
 וּמִזֶּה יֵצֵא זָרַע אָמֵת. כְּלָה זָרַע
 אָמֵת וְדָאִי. הֵיִנוּ שְׁפָתוֹב כֹּה יִהְיֶה
 זָרְעֶךָ, וְהַפֵּל דְבָר אַחַד. אֲשֶׁרִי
 חָלַקְס שֶׁל יִשְׂרָאֵל שִׁירְשׁוֹ אֵת
 הַיְרֻשָׁה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה. סוֹף
 הַפְּסוּק (ישעיה ה) - וַיִּבֶן מַגְדָּל
 בְּתוֹכּוֹ. מַה זֶה מַגְדָּל? כְּמֹ
 שְׁנֶאֱמַר (משלי יח) מַגְדָּל עַז שָׁם ה'
 כּוּ יְרוּן צְדִיק וְנִשְׁגָּב. כּוּ יְרוּן
 צְדִיק וְדָאִי.

וְגַם יָקַב חֲצִב כּוּ דָא תְרַעָא דְצֶדֶק כְּמָה דְאֵת
 אָמֵר, (תהלים קיח) פִּתְחוּ לִי שַׁעֲרֵי צֶדֶק. מָאִי
 מִשְׁמַע, דְּכָל בַּר יִשְׂרָאֵל דְּאֵתְגַזֵּר, עֵייל
 בְּתַרוּוּיָהּ וְזָכִי לְתַרוּוּיָהּ. וּמֵאן דְקָרִיב בְּרִיָּה
 לְקָרְבָנָא דָא עֵייל לִיָּה בְּשָׂמָא קְדִישָׁא, וְעַל
 אֵת דָא מִתְקִימִין שְׂמִיא וְאַרְעָא דְכִתִּיב, (ירמיה
 לג) אִם לֹא בְרִיתִי יוֹמָם וְלַיְלָה חֻקוֹת שָׁמַיִם
 וְאַרְצָא לֹא שָׁמַיִת. וְהָאִי מְאָרִיָּה דְהַלּוּלָא דָא
 זָכָה לְכֹלָא לְמַחְזִי קְדָשָׁא בְּרִיָּה הוּא אֲנַפִּין
 בְּאַנְפִּין בְּהָאִי יוֹמָא.

וְגַם יָקַב חֲצִב כּוּ - זֶה הַשַּׁעַר שֶׁל
 הַצֶּדֶק, כְּמֹ שְׁנֶאֱמַר (תהלים קיח)
 פִּתְחוּ לִי שַׁעֲרֵי צֶדֶק. מַה
 מִשְׁמַעֵנוּ? שְׁכַל בֶּן יִשְׂרָאֵל
 שְׁנִמּוּל, נִכְנָס בְּשַׁנְיָהֶם וְזוֹכֵה
 לְשַׁנְיָהֶם. וּמִי שְׁמַקְרִיב אֵת בְּנוֹ
 לְקָרְבָן הַזֶּה, מְכַנֵּס אוֹתוֹ לְשֵׁם
 הַקְּדוּשׁ. וְעַל הָאוֹת הַזֶּה מִתְקִימִים
 שְׁמַיִם וְאַרְצָא, שְׁכִתוֹב (ירמיה לג) אִם
 לֹא בְרִיתִי יוֹמָם וְלַיְלָה חֻקוֹת
 שְׁמַיִם וְאַרְצָא לֹא שָׁמַיִת. וּבְעַל
 הַהַלּוּלָא הַזֶּה זָכָה לְכָל, לְרֵאוֹת
 אֵת הַקְּדוּשׁ בְּרִיָּה הוּא פְּנִים
 בְּפְנִים בַּיּוֹם הַזֶּה.

זַכָּאָה חוֹלְקֵנָא דְזָכִינָא לְהָאִי יוֹמָא וְזַכָּאָה
 חוֹלְקֵךָ עֲמִנָא, וְהָאִי בְּרָא דְאֵתִילִיד
 לָךְ קְרִינָא עַלִיָּה כָּל הַנְּקָרָא בְּשָׁמִי וְגו' יִצְרָתִיו
 אַף עֲשִׂיתִיו. וְכִתִּיב, (ישעיה נד) וְכָל בְּנֵיךָ לְמוֹדֵי
 יְיָ וְגו'. אוֹזְפוּהָ לְרַבִּי אַבָּא תַּלְתַּת מִיְלִין.

אֲשֶׁרִי חָלַקְנוּ שְׁזַכִּינוּ לַיּוֹם הַזֶּה,
 וְאֲשֶׁרִי חָלַקְךָ עֲמָנוּ. וְהַבֵּן הַזֶּה
 שְׁנוּלֵד לָךְ, קְרָאנוּ עָלָיו (ישעיה מט)
 כָּל הַנְּקָרָא בְּשָׁמִי וְגו', יִצְרָתִיו
 אַף עֲשִׂיתִיו. וְכִתוּב (שם נד) וְכָל
 בְּנֵיךָ לְמוֹדֵי ה' וְגו'. לְהוּ אֵת רַבִּי
 אַבָּא שְׁלֹשָׁה מִיְלִין.

אָמְרוּ לִיָּה הָאִי מְרִיָּה דְהַלּוּלָא, אוֹשְׁפִיזָךְ,
 זָכָה לְכוּלֵי הָאִי בְּגִין דְקָיִים קִיּוּמָא
 דְמַצּוּהָ. אָמֵר מָאִי הִיא. אָמֵר הַהוּא גְּבָרָא,

אָמְרוּ לוֹ, בְּעַל הַהַלּוּלָא הַזֶּה
 הַמְּאַרְחַם שְׁלָךְ זָכָה לְכָל זֶה מִשּׁוּם
 שְׁקִיָּם אֵת קִיּוּם הַמַּצּוּהָ. אָמֵר,

מה היא? אָמַר אוֹתוֹ הָאִישׁ, אֲשֶׁתִּי, אֲשֶׁת אַחֵי הֵיְתָה, וְהוּא מֵת בְּלֵי בָנִים, וְנִשְׁאַתִּי אוֹתָהּ, וְזֶה הַבֶּן הַרְאִשׁוֹן שֶׁהִיָּה לִּי מִמֶּנָּה, וְקָרָאתִי לוֹ בְּשֵׁם אַחֵי שְׁנַפְטָר. אָמַר לוֹ, מִכַּאֲן וְהִלָּאָה קָרָא לוֹ אִידִי, וְזֶה הוּא אִידִי בַר יַעֲקֹב. בְּרַךְ אוֹתָם רַבִּי אַבָּא וְהִלֵּךְ לְדַרְכּוֹ.

בְּאֲשֶׁר בָּא, סֵדֵר הַדְּבָרִים לִפְנֵי רַבִּי אֶלְעָזָר, וּפְחַד לומר לְרַבִּי שְׁמַעוֹן. יוֹם אֶחָד הָיָה לִפְנֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, מַהוּ שְׁכַתּוֹב וַיִּפֹּל אֲבָרָם עַל פָּנָיו וַיְדַבֵּר אִתּוֹ אֱלֹהִים לֵאמֹר אֲנִי הִנֵּה בְרִיתִי אִתְּךָ? מִשְׁמַע שֶׁעַד שֶׁלֹּא נִמּוּל, הָיָה נוֹפֵל עַל פָּנָיו וּמְדַבֵּר עִמוֹ. אַחֵר שְׁנִמּוּל, עָמַד בְּקִיּוּמוֹ וְלֹא פָּחַד. אֲנִי הִנֵּה בְרִיתִי אִתְּךָ, שְׁמַצָּא אֵת עֲצָמוֹ מֵהוּל.

אָמַר לוֹ רַבִּי אַבָּא, אִם נוֹחַ לִפְנֵי מֵר שְׁאֵמַר לִפְנֵי מֵאוֹתָם הַדְּבָרִים הַמְעַלִּים שֶׁשְׁמַעְתִּי בְּזֶה? אָמַר לוֹ, אָמַר. אָמַר לוֹ, אֲנִי פוֹחַד שֶׁלֹּא יַעֲנֶשׂוּ עַל יָדֵי. אָמַר לוֹ, חֵס וְשְׁלוֹם, (תהלים קיב) מִשְׁמוּעָה רָעָה לֹא יִירָא נְכוֹן לְבִי בְּטוֹחַ בַּה'. סֵפֶר לוֹ הַמְעַשֶּׂה, וְסֵדֵר לִפְנֵי אֵת כָּל אוֹתָם הַדְּבָרִים.

אָמַר לוֹ, וְכִי כָל הַדְּבָרִים הַמְעַלִּים הִלְלוּ הָיוּ טְמוּנִים אֶצְלְךָ וְלֹא אִמְרַת אוֹתָם? גּוֹזְרֵנִי עֲלֶיךָ שֶׁכָּל שְׁלֵשִׁים הַיָּמִים הִלְלוּ תִלְמֵד וְתִשְׁפַח, וְלֹא כְּתוּב (משלי א) אֵל תִּמְנַע טוֹב מִבְּעָלְיוֹ בַּהֲיוֹת לְאֵל יָדֶךָ לַעֲשׂוֹת? וְכֹךָ הָיָה. אָמַר, גּוֹזְרֵנִי שְׁבַתּוֹרָה הַזֹּאת יִגְלוּ לְכָבֵל

[ויגלו כבבל]

בֵּין הַחֲבָרִים. חֲלִשָּׁה דַעְתּוֹ שֶׁל רַבִּי אַבָּא. יוֹם אֶחָד רָאָה אוֹתוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן, אָמַר לוֹ, דְּפוּס לְכָךְ מִצִּוֵּי בְּפִגְיָךְ. אָמַר לוֹ, לֹא עַל שְׁלִי הוּא, אֶלָּא עַל שְׁלֵקָם! אָמַר לוֹ, חֵס וְשְׁלוֹם

דְּבִיתָאֵי אִתְּת אַחֵי הַוּוֹת, וּמִית בְּלֹא בְּנִין, וְנִסִּיבְנָא לָהּ, וְדָא הוּא בְּרָא קְדָמָא דְּהָוָה לִי מִנָּה וְקָרִינָא לִיה בְּשֵׁמָא דְּאַחֵי דְּאַתְפֹּטֵר. אָמַר לִיה מִכַּאֲן וְהִלָּאָה קָרִי לִיה אִידִי, וְהֵינּוּ אִידִי בַר יַעֲקֹב. בְּרִיךְ לֹזֵן רַבִּי אַבָּא וְאֶזִּיל לְאַרְחִיָּה.

בַּד אֲתָא סֵדֵר מְלִין קַמִּיה דְּרַבִּי אֶלְעָזָר, וְדַחִיל לְמִימַר לְרַבִּי שְׁמַעוֹן. יוֹמָא חַד הָוָה קַמִּיה דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן. וְאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן מָאִי דְּכַתִּיב וַיִּפֹּל אֲבָרָם עַל פָּנָיו וַיְדַבֵּר אִתּוֹ אֱלֹהִים לֵאמֹר אֲנִי הִנֵּה בְרִיתִי אִתְּךָ. מִשְׁמַע דַּעַד דְּלֹא אֲתַגְזֹר הָוָה נָפִיל עַל אֲנַפּוּי וּמְלִיל עַמִּיה. בְּתַר דְּאַתְגְזֹר קָאִים בְּקִיּוּמִיה וְלֹא דַחִיל. אֲנִי הִנֵּה בְרִיתִי אִתְּךָ דְּאַשְׁפַח גְּרַמִּיה גְּזִיר.

אָמַר לִיה רַבִּי אַבָּא אִי נִיחָא קַמִּיה דְּמֵר דְּלִימָא קַמִּיה מֵאֲנוּן מְלִי מַעֲלִייתָא דְּשְׁמַעְנָא בְּהָאִי, אָמַר לִיה אִימָא. אָמַר לִיה דְּחִילָנָא דְּלֹא יִתְעַנְשׂוּ עַל יְדָאִי. אָמַר לִיה חֵס וְשְׁלוֹם (תהלים קיב) מִשְׁמוּעָה רָעָה לֹא יִירָא נְכוֹן לְבוֹ בְּטוֹחַ בֵּינִי. סַח לִיה עוֹבְדָא וְסֵדֵר קַמִּיה כָּל אֲנוּן מְלִין.

אָמַר לִיה וְכִי כָל הַיָּמִי מְלִי מַעֲלִייתָא הָוּוּ טְמִירִין גַּבְרָא וְלֹא אִמְרַת לְהוּ. גּוֹזְרָנָא עֲלֶיךָ דְּכָל תְּלַתִּין יוֹמִין אֵלִין תְּלַעִי וְתַנְשִׁי. וְלֹא כְּתִיב, (משלי א) אֵל תִּמְנַע טוֹב מִבְּעָלְיוֹ בַּהֲיוֹת לְאֵל יָדֶךָ לַעֲשׂוֹת. וְכֹךָ הָוָה. אָמַר גּוֹזְרָנָא דְּבִאֲוִרִיתָא דָּא יִגְלוּ לְכָבֵל [ויגלו כבבל] בֵּינֵי חֲבָרִיא.

חֲלִשָּׁה דַעְתִּיה דְּרַבִּי אַבָּא, יוֹמָא חַד חָמָא לִיה רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר לִיה טוֹפְסָרָא דְּלְכָךְ בְּאַנְפֹּךְ שְׁכִיחַ. אָמַר לִיה לֹא עַל דִּידִי הוּא אֶלָּא עַל דִּידְהוּ. אָמַר לִיה חֵס וְשְׁלוֹם דְּאַתְעַנְשׂוּ, אֶלָּא בְּגִין דְּמְלִין